

**PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 4
IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO
W BĘLCHATOWIE**

*Wychowanie to spotkanie dwóch podmiotów, nauczyciela i ucznia, człowieka z człowiekiem,
Ja i Ty – scalającą kategorią w tym spotkaniu jest dialog wychowawczy.
Dialogu tego nie należy kojarzyć wyłącznie z rozmową,
może on bowiem odbywać się również bez słów.
Jest ten dialog szczególnym rodzajem komunikacji, nastawionej na wzajemne zrozumienie, zbliżenie
się i współdziałanie wychowawcy i wychowanka, którzy oddziaływując na siebie (dialogizując)
wzajemnie się wychowują i wzajemnie się od siebie uczą.*

Martin Buber

Zespół ds. opracowania programu wychowawczo-profilaktycznego:

Patrycja Kołasińska
Beata Nadolna
Justyna Turko
Agnieszka Wojewoda

WPROWADZENIE

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły został stworzony w oparciu o misję, wizję i Statut Szkoły Podstawowej nr 4 w Bełchatowie oraz następujące dokumenty:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania, kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie Ministra edukacji Narodowej z dnia 9 kwietnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich
- Rządowy program wspomaganie w latach 2015-2018 organów prowadzących szkoły w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w szkołach - „Bezpieczna +”
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny opiera się na wartościach przyjętych przez Radę Pedagogiczną, a treści w nim prezentowane wynikają z koncepcji pracy szkoły. Program jest spójny ze Statutem Szkoły oraz Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Program określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców, nauczycieli oraz wszystkich pracowników szkoły.

Wychowanie to proces wspierania ucznia w jego rozwoju, angażujący dwie osoby: wychowawcę – rodzica, nauczyciela oraz wychowanka – dziecko, nastolatka. Strony zaangażowane w ten proces pozostają w osobowej relacji opartej na wzajemnym szacunku i współdziałają ze sobą w osiągnięciu celów wychowawczych - pełnej dojrzałości w czterech podstawowych sferach: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Dojrzałość w wymienionych sferach obejmuje: prowadzenie zdrowego stylu życia, ponoszenie odpowiedzialności za siebie oraz współodpowiedzialności za innych i otaczający świat, konstruktywne pełnienie ról społecznych, posiadanie spójnego systemu

wartości, a także poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Osoby będące uczestnikami procesu wychowania dzielą się odpowiedzialnością. Wychowawca odpowiada za stworzenie optymalnych warunków do rozwoju, natomiast rolą wychowanka jest realizacja zadań rozwojowych poprzez korzystanie z dostępnych warunków.

Profilaktyka to proces stosowania interwencji kompensujących niedostatki wychowania poprzez wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu stylowi życia oraz ograniczenie czynników ryzyka, które swym działaniem mogą zaburzyć prawidłowy rozwój jednostki.

Profilaktyka obejmuje oddziaływania skupiające się w trzech obszarach:

- budowanie odporności psychologicznej i zaradności życiowej- wspomaganie wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami życiowymi;
- ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które mogą zaburzyć prawidłowy rozwój wychowanka;
- inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi.

Profilaktyka powinna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Bezwzględny priorytet w wychowaniu dzieci ma dom rodzinny. To rodzina jest podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym. Na rodzicach więc przede wszystkim spoczywa obowiązek zapewnienia dziecku miłości i troski, poczucia bezpieczeństwa, oraz równowagi emocjonalnej. Również w rodzinie dziecko powinno zostać wprowadzone w świat fundamentalnych wartości etycznych – prawdy, dobra i piękna, poznać czym jest sprawiedliwość i zaufanie do drugiego człowieka, a także nauczyć się poszanowania godności, tolerancji oraz szacunku dla siebie i innych. Rolą szkoły jest wspieranie rodziny w tych działaniach. Prymat rodziny w wychowaniu implikuje dwa istotne wnioski. Po pierwsze, szkoła nie ponosi wyłącznej i całkowitej odpowiedzialności za wszystkie możliwe zadania wychowawcze. Po drugie, kierunek działalności wychowawczej nie może być sprzeczny z wolą rodziców.

Drugoplanowa rola szkoły w stosunku do domu rodzinnego nie może jednak ograniczać wymagań dyscyplinarnych, które wychowawca klasy czy dyrektor zmuszony jest postawić uczniom ze względu na zachowanie ładu społecznego.

Autorytet szkoły i domu rodzinnego muszą iść w parze, aby to co wpaja szkoła, popierał i rozbudowywał dom, zaś to co pozytywne buduje dom – podtrzymywała szkoła. Tylko zintegrowany i skoordynowany proces działań wychowawczych, swoista wspólnota wychowawcza obu tych ogniw pedagogicznych może zapewnić oczekiwane efekty wychowawcze.

Za podstawę właściwych działań wychowawczych uważamy więc zbliżenie do siebie środowisk : rodzicielskiego i szkolnego.

- Rodzice współdziałają ze szkołą za pośrednictwem Szkolnej Rady Rodziców i Klasowych Rad Rodziców.
- Współtworzą i/lub opiniują szkolne dokumenty określające działalność dydaktyczno-wychowawczą szkoły: statut, wewnątrzszkolny system oceniania, program wychowawczo-profilaktyczny oraz szkolny zestaw programów nauczania.
- Nauczyciele i wychowawcy uzgadniają z rodzicami wszystkie swoje działania wychowawcze
- Rodzice mają prawo do uzyskiwania w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i ewentualnych przyczyn trudności w szkole.

- Szkoła zapewnia rodzicom możliwość indywidualnych konsultacji z nauczycielami wychowawcami oraz uczestniczenia w „dniach otwartych szkoły”.
- Organizuje dla rodziców prelekcje prowadzone przez specjalistów dotyczące zagadnień wychowawczych, udostępnia swój księgozbiór
- Pomaga w uzyskaniu dla dzieci (rodziny) wsparcia materialnego i specjalistycznej pomocy psychologicznej
- Rodzice współuczestniczą ze szkołą we wszystkich jej zamierzeniach dotyczących ich dziecka.
- Biorą udział w wycieczkach szkolnych i innych imprezach organizowanych przez szkołę.

Szkoła oczekuje od rodziców rzetelnej informacji na temat zdrowia dziecka oraz jego potrzeb opiekuńczo-wychowawczych, oraz współpracy nie tylko w rozwiązywaniu pojawiających się problemów wychowawczych ale we wszystkich podejmowanych działaniach

W pracy szkoły kształcenie, wychowanie oraz działania o charakterze profilaktycznym dostosowane są do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzona diagnozę potrzeb i problemów, stanowią jedną całość.

Obowiązkiem każdego nauczyciela jest więc wspomaganie uczniów w rozwoju wszystkich sfer ich osobowości w oparciu m. in. o wprowadzone do tematyki swojego przedmiotu elementy programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Tworzenie takich sytuacji dydaktyczno – wychowawczych, w których uczniowie w toku zdobywania wiedzy i umiejętności posługiwania się nią, jednocześnie kształtują postawy, wzbogacają świat wartości i ideałów.

Podmiotem kształcenia, wychowania i działań o charakterze profilaktycznym jest uczeń. Punktem wyjścia procesu edukacyjnego są jego potrzeby rozwojowe, a nie tylko wymogi przedmiotów.

Rozwój fizyczny, kształcenie zmysłów, nabycie sprawności intelektualnych i umiejętności kierowania emocjami, rozwój moralny i duchowy, ćwiczenie woli, są integralną częścią działalności edukacyjnej.

Szkoła stwarza optymalne warunki do rozwoju uczniów, wspiera ich i wspomaga, respektując ich potrzeby, dyspozycje, zainteresowania i możliwości. Otwiera się po godzinach lekcyjnych na potrzeby spotkań i działań organizacji młodzieżowych, a także spędzanie wolnego czasu na zajęciach sportowych, artystycznych czy informatycznych. Prezentując tym samym bardziej przyjazny wizerunek.

Wychowanie w naszej szkole ma charakter :

- Integralny – obejmuje wszystkie sfery osobowości ucznia : fizyczną, psychiczną, duchową i społeczną;
- Personalistyczny – postrzegamy uczniów jako osoby – podmioty z przynależną im wolnością, szacunkiem, równością, tolerancją; ale także i odpowiedzialnością;
- Indywidualny – zawsze uwzględniamy etap rozwoju i możliwości psychofizyczne ucznia.

W pracy wychowawczej kierujemy się nadrzędnymi i uniwersalnymi wartościami pozwalającymi wyjść poza krąg własnego interesu, własnych potrzeb, pragnień i aspiracji, w kierunku wymogów stawianych przez więzy z innymi ludźmi i czynienia tego co nie tylko „ważne dla mnie”, ale też „ważne dla innych”, a przede wszystkim „ważne samo w sobie”. Chcemy wychowywać dzieci do prawdy, dobra i piękna jako antidotum wobec fałszowania rzeczywistości, zła i brzydoty.

Wychowanie do prawdy – to rozwijanie postawy dialogu, rozbudzanie ciekawości poznawczej,

motywacji do dalszej edukacji, zdobywanie wiedzy, ale zmierzające nie tyle do przyrostu encyklopedycznych informacji, co do coraz lepszego rozumienia świata materialnego jego jedności i złożoności, świata kultury, świata ducha, prawdy o człowieku, wartościach i ich hierarchii .

Wychowanie do dobra – to wspomaganie rozwoju dziecka do umiejętności zrozumienia innych i porozumienia się z nimi, nietolerowania zła i niesprawiedliwości, chęci bycia pożytecznym dla bliskich, społeczeństwa, Ojczyzny, dążenia na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia wielkich celów życiowych.

Wychowanie do piękna – to rozbudzenie potrzeby kontemplacji, zachwytu, wrażliwości na piękno (również to ukryte), umiejętności słuchania, patrzenia, odczuwania, wyrażania własnych myśli i przeżyć, twórczości nie tylko w wymiarze artystycznym ale również ekologicznym.

Warunki do sprawnej realizacji procesu wychowawczego tworzy- poprzez swoje działania zapobiegawcze i korekcyjne – profilaktyka.

Wychowanie zaś pełniąc rolę nadrzędną, nadaje profilaktyce sens. Im mniej jest wychowania, tym więcej potrzeba profilaktyki.

Konieczność podjęcia działań profilaktycznych pojawia się wtedy, gdy czynniki ryzyka kumulują się i zaczynają stanowić realne zagrożenie dla prawidłowej realizacji działań wychowawczych szkoły, a także, gdy pojawiają się niekorzystne, czy niezamierzone efekty wychowawcze.

Nasze działania profilaktyczne chcemy koncentrować na czynnikach ryzyka i czynnikach chroniących związanych z:

- środowiskiem rodzinnym dziecka;
- środowiskiem szkolnym;
- środowiskiem rówieśniczym.

Ich konkretyzację poprzedzamy przeprowadzaniem szeregu działań diagnostycznych, które pozwalają określić strategiczne i cząstkowe cele działań profilaktycznych.

Coroczne powtarzanie tych badań i ich analiza, bieżąca obserwacja, dyskusje podczas rad pedagogicznych, w ramach WDN, spotkania i rozmowy z rodzicami i uczniami, specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznej, współpracującymi ze szkołą policjantami zajmującymi się problemami nieletnich, przedstawicielami straży miejskiej, straży pożarnej, kuratorami sądowymi, pozwolą nam na określenie na bieżąco konkretnych zadań do realizacji wynikających z przyjętych celów strategicznych i cząstkowych.

Będziemy koncentrować się przede wszystkim na profilaktyce „pierwszorzędowej”, uznając, że najlepiej odpowiada ona potrzebom ucznia szkoły podstawowej. Chodzi tu przede wszystkim o promocję – w różnych formach – zdrowego stylu życia, tworzenie wspierającego, przyjaznego klimatu szkoły, rozwijanie różnych umiejętności życiowych i prospołecznych, które pozwolą naszym uczniom radzić sobie z problemami, a przez to zmniejszą prawdopodobieństwo podejmowania zachowań ryzykownych na wpłyną na opóźnienie inicjacji.

W stosunku do uczniów przejawiających pierwsze objawy dysfunkcji będziemy dążyć do ograniczenia głębokości i czasu ich trwania oraz tworzenia warunków, które umożliwią wycofanie się z zachowań ryzykownych, korzystając z pomocy i wsparcia specjalistów: socjoterapeutów, psychologów, wykwalifikowanych trenerów, specjalistycznych instytucji (elementy profilaktyki „drugorzędowej”).

Zadania profilaktyczne będziemy realizować przez następujące strategie:

- INFORMACYJNE -dostarczanie adekwatnych informacji na temat skutków zachowań;
- EDUKACYJNE -rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (umiejętność nawiązywania kontaktów, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, itp.)

- ALTERNATYWNE- pomoc w zaspokajaniu ważnych potrzeb psychologicznych (np. sukcesu, przynależności) i osiąganie satysfakcji życiowej przez ułatwianie angażowania się w działalność społecznie akceptowaną (np. sportową, artystyczną, społeczną).

Założone cele wychowawczo-profilaktyczne, realizuje nauczyciel – wychowawca otwarty i bezpośredni, wiarygodny i pewny własnych kroków wychowawczych. Świadomy reprezentowanej postawy życiowej i własnego systemu wartości. Postępujący zgodnie z nim, uczciwy w jego ujawnianiu i uzasadnianiu pozbawionym indoktrynacji i autorytaryzmu. Nieustannie poszukujący z bezinteresowną cierpliwością i zaufaniem prawdziwego spotkania i dialogu z uczniami nacechowanego dążeniem do wzajemnego zrozumienia w duchu empatii, akceptacji i życzliwości.

Nauczyciel potrafiący rozróżnić co jest jego problemem a co problemem ucznia lub jego rodziców, nie wycofujący się wobec nadmiernie roszczeniowych postaw uczniów z lęku przed utratą ich sympatii, nie przedkładający potrzeby akceptacji nad konsekwencję i stałość reguł z oczywistym założeniem ich elastyczności. Nauczyciel stale poszerzający swoje kompetencje psychospołeczne i wychowawcze.

Konieczność zbliżenia emocjonalnego, wspierania i współdziałania, akceptowania pytań dzieci, doceniania wagi zgłaszanych przez nie wątpliwości, umiejętność dokonywania rozróżnienia między czynem, a sprawcą, a przede wszystkim poszanowanie indywidualności i niepowtarzalnej godności własnej dziecka jako osoby, godności będącej wartością samą w sobie są dla wychowawcy – nauczyciela warunkiem nieodzownym efektywnej pracy wychowawczej.

Nauczyciel - wychowawca :

- rozumie, że uczeń jest podmiotem procesu wychowawczego i ma prawo do rozwoju zgodnego z własnymi możliwościami, aspiracjami, potrzebami i zainteresowaniami
- dostrzega i odkrywa indywidualność każdego ucznia
- wychowuje „sobą”, tym co robi, mówi, myśli (jest więc dobrym wzorem do naśladowania, ma etyczną osobowość);
- wychowanie pojmuje jako wspieranie, wspomaganie rozwoju ucznia, stwarzanie mu warunków do myślenia, działania, przeżywania, doświadczania, samodzielnego rozwiązywania problemów;
- wie że nie ma „złoty recept w wychowaniu”, jest otwarty na nowości, ale też krytyczny i refleksyjny;
- stwarzając uczniom warunki do rozwoju – sam dba o swój rozwój

DIAGNOZA POTRZEB WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYCH ZA ROK SZKOLNY 2018/2019

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji poprzednich programów wychowawczego i profilaktyki
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- wniosków i spostrzeżeń nauczycieli, specjalistów, uczniów i rodziców.

W wyniku ewaluacji programu wychowawczego i profilaktycznego szkoły oraz wniosków i spostrzeżeń nauczycieli, specjalistów, uczniów i rodziców, wyłoniono następujące obszary problemowe:

- potrzeba objęcia szczególnym wsparciem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- rozszerzenie działań na rzecz profilaktyki przemocy w szkole i cyberprzemocy, szczególnie w klasach starszych;
- w większym zakresie należy prowadzić działania uczące tolerancji wobec odmienności drugiego człowieka, wzajemnej współpracy w zespołach klasowych;
- w niektórych przypadkach nierespektowane są przez uczniów normy społeczne - występowanie zachowań agresywnych u wybranych uczniów;
- w większym stopniu należy uświadaczać niebezpieczeństwa wynikające z użytkowania Internetu;
- w wybranych klasach starszych należy wprowadzić odmienne metody motywacyjne i dyscyplinujące uczniów;
- należy skodyfikować i ujednoczyć procedury postępowania w przypadku zachowań trudnych.

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie uczniów w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem szkolnym i pozostałymi pracownikami szkoły, w zależności od stanu zasobów, potrzeb klasy oraz przy współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny obejmuje wytyczne polityki oświatowej państwa:

1. Podniesienie jakości edukacji matematycznej, przyrodniczej i informatycznej.
2. Bezpieczeństwo w Internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.
3. Wzmacnianie wychowawczej roli szkoły.
4. Podnoszenie jakości edukacji włączającej w szkole.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizuje również ideę edukacji włączającej, wyrażającą się w następujących założeniach:

1. Człowiek z niepełnosprawnością ma prawo do pełnego uczestnictwa i równych szans w życiu społecznym.
2. Dzieci z niepełnosprawnością mają prawo uczyć w klasach ogólnodostępnych – szkoła za zgodą organu prowadzącego, przyjmuje wszystkich uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
3. Szkoła stwarza uczniom z niepełnosprawnością, a także uczniom pełnosprawnym warunki

do rozwoju naturalnych relacji rówieśniczych.

4. Uczniowie niepełnosprawni otrzymują pomoc i wsparcie, dawane przez rówieśników, nauczycieli i specjalistów.
5. Programy i metody nauczania są dostosowywane do potrzeb dzieci z niepełnosprawnością.
6. Szkoła koncentruje się na eliminacji przeszkód i ograniczeń tkwiących w otoczeniu społecznym i fizycznym osoby z niepełnosprawnością.

CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI

1. Zaznajamianie z zagrożeniami zdrowia i bezpieczeństwa, w tym bezpieczeństwa w Internecie oraz uczenie prawidłowej reakcji na te zagrożenia.
2. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, lokalnej oraz przynależności do społeczności szkolnej. Wdrażanie do życia w społeczności szkolnej i grupie rówieśniczej.
3. Wzmacnianie poczucia własnej wartości i wiary we własne możliwości.
4. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania, efektywnej współpracy, komunikowania się z rówieśnikami i dorosłymi. Wzmacnianie postaw i zachowań pozytywnych.
5. Wspieranie rozwoju intelektualnego, przygotowanie do odbioru dóbr kultury i sztuki, upowszechnianie czytelnictwa. Rozbudzanie zainteresowania naukami matematyczno-przyrodniczymi poprzez podnoszenie jakości kształcenia w tych dziedzinach. Wykształcenie kompetencji informatycznych dzieci.
6. Zapobieganie zachowaniom agresywnym, w tym przemocy psychicznej i fizycznej.
7. Wsparcie rozwoju uczniów z niepełnosprawnością w szkole.
8. Przeciwdziałanie i zapobieganie uzależnieniom, osłabianie czynników ryzyka, wzmacnianie czynników chroniących.
9. Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i zdrowotnych, umiejętności dokonywania wyboru zachowań chroniących zdrowie własne i innych ludzi, propagowanie ekologicznego stylu życia. Motywowanie do zdrowego stylu życia zarówno dzieci, jak i rodziców.
10. Wsparcie uczniów w rozwoju emocjonalnym, społecznym i fizycznym.
11. Budowanie właściwego klimatu w szkole sprzyjającego prawidłowym relacjom uczeń-uczeń, uczeń-nauczyciel, nauczyciel-nauczyciel, nauczyciel-rodzice.
12. Diagnoza zagrożeń w szkole i wczesna interwencja w przypadku zaistniałego problemu.

SZCZEGÓŁOWE CELE PROGRAMU PROFILAKTYCZNO-WYCHOWAWCZEGO:

Obszar rozwoju intelektualnego:

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.
2. Promowanie kreatywności, samodzielności w myśleniu i rozwiązywaniu problemów.
3. Zapewnienie odpowiedniej pomocy wszystkim uczniom wymagającym wsparcia.
4. Kształtowanie poczucia tożsamości narodowej, przynależności do grup społecznych.
5. Rozwijanie świadomości narodowej i lokalnej.
6. Promowanie wśród uczniów wiedzy informatycznej i matematyczno-przyrodniczej.
7. Zaznajamianie z dobrami kultury i sztuki.

Obszar rozwoju społecznego:

1. Integracja zespołów klasowych.
2. Zaznajomienie i nauka respektowania szkolnych norm.
3. Nauka ponoszenia odpowiedzialności za własne decyzje i działania.
4. Rozwijanie umiejętności współpracy i działania dla dobra całej grupy.
5. Rozwijanie postaw prospołecznych poprzez wzmocnienie zachowań empatycznych, udział w akcjach szkolnych i grupie szkolnego wolontariatu.
6. Rozwijanie umiejętności społecznych

Obszar rozwoju emocjonalnego:

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Rozwijanie świadomości na temat własnych emocji i sposobów radzenia sobie z nimi.
3. Rozwijanie świadomości zagrożeń płynących z niewłaściwego użytkowania Internetu, portali społecznościowych.

Obszar rozwoju fizycznego:

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Rozwijanie świadomości na temat zdrowia, zdrowego stylu życia.

Obszar rozwoju duchowego:

1. Promowanie wśród uczniów, nauczycieli i rodziców ważnych dla szkoły wartości, zawartych w koncepcji pracy szkoły.
2. Zapoznanie z regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.

TREŚCI WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE

ZADANIE SZKOŁY	CELE
Szkoła stwarza warunki, aby uczeń był pozytywny i realistyczny nastawiony do siebie i świat	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi stawiać przed sobą realne cele i zadania - realnie ocenia własne umiejętności i sprawności - potrafi przeprowadzić trafną samoocenę zachowania, umiejętności, postawy - ma poczucie własnej wartości i wiarę we własne możliwości
Szkoła stwarza warunki, aby uczeń był produktywny w realizacji życiowych możliwości: rozwijał swoją kreatywność, innowacyjność i produktywność – miał szacunek dla uczciwej i rzetelnej pracy	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń umie formułować cele swojej pracy i realizować je - posiada jasne poczucie swoich umiejętności i metod działania - ma umiejętność planowego działania - ma nawyk dobrego gospodarowania czasem - czuje się odpowiedzialny za osiągnięte przez siebie wyniki, efekty swojej pracy - samokształci się w sposób zorganizowany i świadomy w oparciu o umiejętność przygotowania własnego warsztatu pracy - rozwija i upowszechnia swoje pozaszkolne zainteresowania - potrafi rozpoznawać własne predyspozycje, ma rozeznanie w możliwych wyborach dalszego kształcenia i zawodu - potrafi wyciągać właściwe wnioski z niepowodzeń - w pełni wykorzystuje swoje predyspozycje w zakresie współpracy w zespole - nie przeszkadza innym w pracy i zabawie - docenia i szanuje pracę i poświęcenie innych osób
Szkoła stwarza warunki, aby uczeń był zdolny radzić sobie z pojawiającymi się trudnościami – konstruktywnie je rozwiązywał	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi radzić sobie ze stresem - ma umiejętność prawidłowej komunikacji, jest empatyczny i asertywny - rozróżnia czynniki mające pozytywny i negatywny wpływ na jego rozwój - ma świadomość czyniących niebezpieczeństw, potrafi ich unikać, bronić się przed nimi - wie, komu można zaufać, gdzie szukać pomocy - potrafi przewidywać skutki swoich decyzji - szanuje zdanie innych, ale potrafi też bronić własnego
Szkoła stwarza warunki, aby uczeń był odpowiedzialny za swoje czyny, miał umiejętność	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi opanowywać ekspresję uczuć i emocji

<p>samokontroli i samooceny, dbał o bezpieczeństwo swoje i innych</p>	<ul style="list-style-type: none"> -potrafi przewidywać własne reakcje i panować nad nimi - zna prawa ucznia –korzysta z nich, zna obowiązki ucznia –przestrzega je - świadomie przestrzega norm współżycia w klasie i szkole oraz innych środowiskach społecznych - rozumie sens zasad, nakazów i zakazów -świadomie samoogranicza własną swobodę i wolność, wiedząc, co wolno, a czego nie wolno -charakteryzuje go kultura języka i zachowania -ma umiejętność przewidywania konsekwencji zachowania własnego i innych - zna zasady bezpieczeństwa i obowiązujące w szkole w związku z nimi procedury - rozumie ryzyko i niebezpieczeństwa wynikające z aktywności w cyberprzestrzeni (nawiązywanie kontaktów z nieznanymi, logowanie się do nieszyfrowanych sieci WiFi, akceptowanie regulaminów usług cyfrowych bez ich znajomości, używanie prostych do odgadnięcia i zawsze tych samych haseł itp.) - dba o zdrowie i higienę własną i otoczenia - wie, co sprzyja a co zagraża zdrowiu - docenia korzyści płynące z prawidłowego odżywiania się, aktywności fizycznej, a także z profilaktyki - potrafi skutecznie odmawiać i przeciwstawiać się potencjalnej presji środowiska - ma umiejętność krytycznego myślenia i konstruktywnego podejmowania decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu
<p>Szkoła stwarza warunki, aby uwrażliwić ucznia na sprawy drugiego człowieka – rozwinąć w nim postawę allocentryczną nacechowaną ofiarnością, solidarnością i altruizmem</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń działa indywidualnie i grupowo na rzecz innych dzieci - zna problemy i potrzeby kolegów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, osób starszych i chorych. Potrafi spojrzeć na różne sytuacje z ich perspektywy - jest wrażliwy na cierpienie i krzywdę umie okazywać współczucie w formie werbalnej i niewerbalnej - angażuje się w pomoc słabszym i potrzebującym - angażuje się w wolontariat
<p>Szkoła stwarza warunki, aby uczeń potrafił współpracować, charakteryzowała go postawa dialogu i tolerancji, poczucia godności własnej, ale i szacunku dla godności innych osób</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń nawiązuje bliskie i serdeczne kontakty w grupie rówieśniczej, potrafi budować w niej udane relacje, stwarza przyjazną atmosferę w zespole

	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje i wykonuje zadania we współpracy z innymi - pomaga kolegom w nauce, pracy i zabawie - swoim zachowaniem nie naraża innych na cierpienia - dostrzega związek między swoim zachowaniem a uczuciami i zachowaniem innych - stara się znaleźć cechy pozytywne w każdej osobie - wystrzega się stereotypów i uprzedzeń, jako źródeł dyskryminacji i agresji - akceptuje uczucia innych, także różne od swoich - potrafi uzasadniać własne postawy i poglądy w oparciu o umiejętność krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania - umie wyrażać własne zdanie, ale również słuchać zdania innych - potrafi polemizować, wyjaśniać w spokojny sposób własne stanowisko - wie jak rozwiązywać konflikty z wykorzystaniem metody mediacji i negocjacji
<p>Szkoła stwarza warunki, aby uczeń miał poczucie wspólnoty, więzi z innymi, szczególnie z rodziną i grupą koleżeńską</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń jest świadomy swojej przynależności do rodziny, społeczeństwa, narodu - rozumie te pojęcia - zna elementy historii rodzinnej i regionalnej - rozumie znaczenie rodziny dla człowieka - potrafi określić swoją rolę w rodzinie - bierze czynny udział w życiu rodziny, zna upodobania i zainteresowania jej członków - zna i wypełnia swoje obowiązki domowe - umie iść na kompromis, liczy się ze zdaniem innych członków rodziny - swoim zachowaniem i postawą wyraża przywiązanie i okazuje szacunek oraz troskę o najbliższych - ma poczucie przynależności do klasy - jest akceptowany przez rówieśników - pełni różne role w grupie - jest współorganizatorem życia szkolnego - czuje się odpowiedzialny za efekty pracy swojego zespołu
<p>Szkoła stwarza warunki, aby uczeń był nastawiony na dobro ogólne –rozwinął w sobie postawę socjocentryczną, otwartą wobec świata i innych ludzi, charakteryzującą się aktywnością w życiu społecznym oraz odpowiedzialnością za zbiorowość i środowisko</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi konstruktywnie współpracować w grupie - dostrzega potrzeby innych ludzi i bierze je pod uwagę w swoim postępowaniu - dba o dobre imię swojej szkoły - szanuje wspólne dobro

	<ul style="list-style-type: none"> - zna negatywne aspekty ingerencji człowieka w środowisko - wie jak zadbać o środowisko, w którym żyje -działa na rzecz ochrony środowiska i rozwija swoje zainteresowania ekologiczne
<p>Szkoła stwarza warunki, aby uczeń potrafił umiejętnie rozpoznawać, rozumieć, akceptować i respektować ogólnoludzkie i uniwersalne wartości, rozumiał ich hierarchię i konflikty w dokonywaniu wyborów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna zwroty grzecznościowe i stosuje je na co dzień -zwraca uwagę na kulturę osobistą, w tym na kulturę języka - rozumie, że kultura języka obowiązuje również w cyberprzestrzeni -wystrzega się "hejtowania", czyli umieszczania w Internecie czy przekazach SMS -owych treści obelżywych, wulgarnych i napastliwych - potrafi dokonywać świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie -rozumie sens i znaczenie reguł postępowania, szanuje je i przestrzega - potrafi odróżnić w zachowaniach ludzi i w codziennych zdarzeniach to, co jest dobre od tego co złe - nie akceptuje jednostronnej, konsumpcyjnej postawy życiowej - w kulturze rodzinnej i regionalnej szuka źródeł uniwersalnych wartości - potrafi opisywać i wartościować wytwory artystyczne i techniczne -w sposób świadomy i odpowiedzialny korzysta ze środków masowego przekazu - krytycznie i refleksyjnie odbiera przekazywane przez nie treści
<p>Szkoła stwarza warunki, aby uczeń poszukiwał własnych korzeni kulturowych, budował swoją tożsamość –poczucie przynależności do społeczności lokalnej i szkolne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna swój najbliższy region, jego walory przyrodnicze i kulturowe, potrafi je prezentować - identyfikuje się ze społecznością lokalną - jest zainteresowany przeszłością swojej rodziny, regionu, narodu, państwa - zna tradycje i zwyczaje rodzinne i regionalne - rozumie potrzebę ich kultywowania -interesuje się sprawami rozwoju, trudnościami i osiągnięciami swojej okolicy - zna historię swojej szkoły, jej tradycje i symbole - posiada i pogłębia wiedzę dotyczącą patrona szkoły

Szkoła stwarza warunki, aby uczeń rozwinął w sobie miłość Ojczyzny –poszanowanie tradycji i własnej przeszłości przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy i świata

- uczeń zna symbole narodowe i pieśni patriotyczne
- odwiedza miejsca Pamięci Narodowej i dba o nie
- w miejscach tych zachowuje się w sposób nienaganny
- zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe, w tym wydarzenia o przełomowym znaczeniu dla losu narodu i państwa polskiego
- zna i wzoruje się na sylwetkach wielkich Polaków
- rozumie, że duma z dokonań przodków nie powinna przeradzać się w bezmyślną apologię, a krytycyzm nie musi prowadzić do negowania sensu zbiorowego narodowego wysiłku
- ma świadomość różnorodności kulturowej Europy i świata, podchodzi do niej bez uprzedzeń
- swój stosunek do nauki i obowiązków szkolnych rozumie, jako wyraz patriotyzmu lub jego braku

TERMINY REALIZACJI POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ

SFERA INTELEKTUALNA

Zadanie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
Rozpoznanie i rozwijanie uzdolnień, możliwości oraz zainteresowań uczniów oraz nauka umiejętności samorozpoznania własnych zdolności przez uczniów	przedstawienie oferty zajęć i kół dodatkowych zajęć	pedagog	wrzesień
	obserwacje wychowawców klas	wychowawcy klas nauczyciele	cały rok systematycznie
	organizowanie konkursów szkolnych o różnorodnej tematyce i przedstawianie oferty konkursów i olimpiad pozaszkolnych	wychowawcy klas nauczyciele	na początku każdego półrocza
	organizowanie imprez i akcji szkolnych	odpowiednio wyznaczone osoby (zgodnie z kalendarzem imprez i uroczystości)	cały rok, (zgodnie z kalendarzem uroczystości szkolnych)
Rozwijanie kreatywności i samodzielności w myśleniu oraz rozwiązywaniu problemów	praca metodą projektów na wybranych zajęciach	nauczyciele przedmiotowi, nauczyciele wychowawcy	cały rok, według potrzeb i możliwości
	praca w parach i małych grupach podczas wybranych zajęć	nauczyciele przedmiotowi i wychowawcy	cały rok, według potrzeb i możliwości
	wprowadzenie nowych metod rozwiązywania konfliktów: Metoda wspólnej sprawy/ Metoda bez obwiniania	pedagog szkolny	systematycznie przez cały rok
	tworzenie grup dyskusyjnych, omawianie złożonych problemów społecznych z podziałem na strony broniące, oskarżające i podejmujące ostateczną decyzję	wychowawcy	systematycznie przez cały rok według potrzeb

Dostarczenie wsparcia wszystkim uczniom potrzebującym pomocy	analiza wykazu opinii i orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego - realizacja zaleceń poradni poprzez przydział zajęć z pomocy psychologiczno-pedagogicznej	pedagog szkolny	wrzesień
	wspieranie uczniów z niepełnosprawnością w szkole	zespół nauczycieli ds. integracji	cały rok, zgodnie z kalendarzem działań ds. integracji
	obserwacja wychowawców/nauczycieli przedmiotowych - proponowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, zajęć innego typu i rozmów wspierających dla uczniów, stosowanie interwencji w przypadku sytuacji kryzysowych	wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, pedagog	wrzesień i cały rok według potrzeb
	udział w szkoleniach WDN – korzystanie z oferty ODN	nauczyciele	po uzgodnieniu z dyrekcją
Rozwijanie poczucia tożsamości narodowej i szacunku do rodzimej tradycji	celebracja świąt narodowych	nauczyciele	zgodnie z harmonogramem wydarzeń i imprez
	lekcje wychowawcze na temat polskich tradycji	nauczyciele wychowawcy	zgodnie z planem pracy wychowawcy
	celebracja tradycyjnych świąt okolicznościowych, np. Wigilia klasowa	nauczyciele wychowawcy	zgodnie z harmonogramem wydarzeń i imprez

Rozwijanie świadomości i poczucia przynależności do środowiska lokalnego	angażowanie się w lokalne akcje charytatywne (szkolny wolontariat)	wyznaczeni nauczyciele	cały rok, według potrzeb
	Rocznica Urodzin Patrona Szkoły	Katarzyna Zawadzka Monika Grygiel Martyna Pacholczyk Lilianna Furga Anetta Pabich	zgodnie z kalendarzem działań szkoły
	Powiatowy Konkurs Wiedzy O Regionie „Bełchatów Wczoraj i Dziś”	Dorota Polak Katarzyna Zawadzka Justyna Turko Beata Bedlechowicz	maj
Promowanie wiedzy informatycznej i przyrodniczo-matematycznej	organizacja konkursów szkolnych i zachęcanie uczniów do udziału w eliminacjach do konkursów pozaszkolnych	nauczyciele informatyki, przyrody i matematyki	cały rok zgodnie z harmonogramem
	udział w projekcie „Kolorowa Lokomotywa - na zielonym szlaku 2020”	Maria Pierszała	wrzesień
Nauka odbioru dóbr kultury	organizowanie wycieczek klasowych do kina, teatru, muzeum	wychowawcy klas	cały rok, według potrzeb
	organizowanie koncertów szkolnych przy okazji uroczystości i imprez	osoby wyznaczone przez dyrektora	cały rok, według potrzeb
	cykliczne zapraszanie grupy artystycznej „Spotkanie z muzyką”	Dyrektor szkoły	systematycznie według potrzeb
	spektakle teatralne dla uczniów przygotowane na zajęciach koła teatralnego	Krystyna Krakowiak	cały rok, według potrzeb

SFERA SPOŁECZNA

Zadanie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
Integracja uczniów w zespołach klasowych, nauka współpracy i współdziałania na rzecz całej grupy.	prowadzenie zajęć integracyjnych we wszystkich zespołach klasowych	pedagog, wychowawcy, nauczyciel wspomagający,	wrzesień
	wybór samorządu klasowego, ustalenie planu pracy.	wychowawcy	wrzesień
	prowadzenie zajęć integracyjnych pt. „Wspólna zabawa to fajna sprawa” - Metoda wspólnej sprawy/Metoda bez obwiniania	pedagog, wychowawcy, nauczyciel wspomagający, nauczyciele wychowania fizycznego	cały rok, według potrzeb
Promowanie czytelnictwa	Akcja Narodowego Czytania III Międzyszkolny Konkurs Pięknego Czytania i Pięknego Pisania pt. <i>Śladami prozy Stefana Żeromskiego</i>	Lilianna Furga	wrzesień październik
„FAIR PLAY – KODEKS SPORTOWCA” - normy i wartości w sporcie	wprowadzenie i omówienie kodeksu sportowca na lekcjach wychowania fizycznego	nauczyciele wychowania fizycznego z pomocą pedagoga	Wrzesień
Wdrożenie w szkolny system reguł i norm	zaznajomienie uczniów klas 0-I z obowiązującymi w szkole zasadami, przypomnienie uczniom klas starszych reguł – spisanie zasad na kontraktach klasowych, ustalenie systemu konsekwencji za brak przestrzegania zasad	wychowawcy klas z pomocą pedagoga	wrzesień

Nauka przestrzegania ustalonych zasad	wprowadzenie systemów motywacyjnych do klas z wykorzystaniem różnorodnych metod i form, stosowanie pochwał	wychowawcy klas z pomocą pedagoga	wrzesień
	zaznajomienie rodziców i uczniów z ustalonymi procedurami postępowania w przypadku wystąpienia zachowań trudnych	wszyscy nauczyciele, nauczyciele wychowawcy z pomocą pedagoga	wrzesień
	„Uczniowie czwórki są kulturalni” – Program poprawiający zachowanie uczniów	Emilia Ciołek Milena Maślanka Martyna Pacholczyk	cały rok
Rozwijanie umiejętności współczucia i adekwatnego reagowania na krzywdę innych ludzi.	zachęcanie uczniów do działania w szkolnym kole wolontariatu, działalność szkolnego wolontariatu	Małgorzata Matuszak Patrycja Kołasińska Edyta Kurowska	cały rok
	wystawa dotycząca „Cyberprzemocy”	Emilia Ciołek Anetta Pabich Aneta Gudajczyk	luty
	udział w akcjach charytatywnych	osoby wyznaczone w kalendarzu imprez i uroczystości, uczniowie	cały rok, według potrzeb
Ratujemy ludzkie życie - „Pierwsza pomoc przedmedyczna”.	zajęcia z pielęgniarką szkolną	wychowawcy klas	cały rok
Pogłębienie problematyki dotyczącej szeroko pojętej profilaktyki	spotkania z policjantem z Sekcji Ruchu Drogowego KPP w Bełchatowie	Dyrektor szkoły	zgodnie z harmonogramem
	spotkanie z przedstawicielami Straży Miejskiej	Dyrektor szkoły	zgodnie z harmonogramem

Rozwój umiejętności społecznych – radzenie sobie ze stresem i efektywne sposoby rozwiązywania konfliktów	zajęcia terapeutyczne	pedagog	po uzgodnieniu z wychowawcą
Działania dotyczące dyscypliny, zasad współżycia społecznego oraz przeciwdziałania przemocy i agresji	Obserwacja, ankiety, wewnętrzna instrukcja BHP	wychowawcy nauczyciele pedagog	cały rok, według potrzeb
Wzmacnianie asertywności: jak odmawiać i wyrażać własne zdanie	zajęcia terapeutyczne	wychowawcy pedagog	cały rok, według potrzeb
Cykliczne prelekcje funkcjonariuszy straży miejskiej	spotkanie kl.0-VIII	Wicedyrektor pedagog	cały rok, według potrzeb

SFERA EMOCJONALNA

Zadanie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
Rozwój umiejętności dostrzegania swoich własnych mocnych i słabych stron	samodzielne dokonywanie ewaluacji własnych osiągnięć - ankiety - teczka sukcesów	wychowawcy klas pedagog	koniec półrocza zimowego, koniec semestru letniego
Rozwój umiejętności rozpoznawania własnych emocji, radzenia sobie z nimi	zajęcia terapeutyczne dla uczniów tego potrzebujących	wychowawcy klas pedagog	cały rok, według potrzeb
Rozwijanie świadomości zagrożeń związanych z użytkowaniem Internetu	zajęcia edukacyjne na temat cyberprzemocy, użytkowania portali społecznościowych	wychowawcy klas pedagog	cały rok, według potrzeb
	Dzień Bezpiecznego Internetu	A. Pabich Z. Zawodziński E. Ciołek A. Gudajczyk	luty

Szacunek dla seniorów	odwiedziny osób starszych i potrzebujących	kierownik i wychowawcy świetlicy	styczeń
	Dzień Babci i Dziadka	Wychowawcy klas 0-3	styczeń

1. Upowszechnianie i realizacja w szkole i placówce programów służących promocji zdrowego stylu życia oraz z zakresu zdrowego żywienia i aktywności fizycznej. 2. Opracowanie i upowszechnianie materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem zdrowego żywienia i aktywności fizycznej, skierowanych do nauczycieli i rodziców i uczniów. 3. Zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole i placówce oraz poza nią. 4. Podejmowanie działań w celu zwiększenia świadomości uczniów o potrzebie aktywnego wypoczynku. 5. Podnoszenie kompetencji nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i placówki w zakresie realizacji edukacji zdrowotnej, w szczególności zdrowego żywienia oraz zapobiegania zaburzeniom odżywiania. 6. Nauka nabywania świadomości dotyczącej poznania własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości. 7. Wspieranie rozwoju uczniów niepełnosprawnych we współpracy

SFERA FIZYCZNA

Zadanie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
Rozwój świadomości na temat zdrowia i zdrowego stylu życia	Zajęcia na temat zgubnego postrzegania innych osób tylko przez pryzmat wyglądu zewnętrznego	wychowawcy klas pedagog	według potrzeb
	Powiatowy Konkurs Wiedzy O Zdrowym Odżywianiu „Żyj Zdrowo”	zespół nauczycieli - zgodnie z kalendarzem działań szkoły	grudzień

SFERA DUCHOWA

Zadanie	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin
Promowanie przyjętych przez szkołę wartości	organizacja imprez i wydarzeń szkolnych	Samorząd Uczniowski	cały rok

	działalność szkolnego koła CARITAS	Małgorzata Matuszak Patrycja Kołasińska Edyta Kurowska	cały rok
Upowszechnienie wiedzy na temat ważnych w szkole norm	zapoznanie rodziców z obowiązującymi normami i zasadami w szkole, przedstawienie regulaminu szkoły	wychowawcy klas	wrzesień
„Różyczki dla Maryi”	codzienne odmawianie dziesiątki różańca przez chętnych uczniów	nauczyciele religii	cały rok
„Dzień Papieski”	Konkurs szkolny	Edyta Kurowska	październik
„Konkurs biblijny wiedzy religijnej”	Konkurs szkolny	Edyta Kurowska	październik

EWALUACJA

Program wychowawczo -profilaktyczny jest dokumentem otwartym. Ma w założeniach twórców ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Analiza jego skuteczności będzie podlegać na bieżącym monitorowaniu i cyklicznej ewaluacji.

Przez monitorowanie rozumiemy systematyczną i rozciągniętą w czasie obserwację sposobów realizacji przyjętych w Programie celów i zadań wychowawczo -profilaktycznych. Ewaluacja jest natomiast pogłębioną analizą i interpretacją zebranych danych oraz oceną wartości Programu. Pozwoli podjąć decyzję, czy ma być dalej realizowany, a jeśli tak, to czy należy go modyfikować.

Kryteria ewaluacji Programu wychowawczo -profilaktycznego:

Kryterium	Pytania kluczowe
1. Celowość	Czy cele zostały dobrane trafnie z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych ucznia szkoły podstawowej?
2. Komunikatywność	Czy Program ma przejrzystą strukturę? Czy w sposób zrozumiały dla uczniów i rodziców formułuje cele, zadania i formy ich realizacji?
3. Realność	Czy jest możliwy do realizacji w naszych warunkach? Czy spełnia oczekiwania środowiska lokalnego wobec Szkoły?
4. Aktywizacja	Czy Program pobudza do działania wszystkich członków społeczności szkolnej? W jakim stopniu umożliwia rodzicom (opiekunom) włączanie się w jego realizację?
5. Jawność	Czy uczniowie i rodzice znają zawarte w Programie cele i świadomie uczestniczą w ich realizacji? Czy w Szkole istnieje tzw. ukryty program wychowania?
6. Efektywność	Czy da się zaobserwować pozytywne efekty oddziaływań

	Programu?
7. Spójność	<p>Czy cele i zadania Programu wychowawczo -profilaktycznego są spójne z celami i zadaniami, wyznaczonymi przez Podstawę programową kształcenia ogólnego i Statut Szkoły?</p> <p>Czy wszystkie dokumenty szkolne (Statut, Szkolny system oceniania) współbrzmia, w założeniach i klimacie, z przyjętą w Programie koncepcją wychowania i oddziaływań profilaktycznych?</p> <p>Czy nauczycielskie plany pracy wychowawczej korelują z Programem wychowawczo – profilaktycznym są jego rozwinięciem i skonkretyzowaniem?</p>

Sposoby i środki ewaluacji programu to przede wszystkim:

- wnikliwe obserwacje zachowań uczniów w zespołach klasowych, ich samoocena
- bezpośrednie rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- analiza dokumentacji wychowawców i pedagoga;
- działania podejmowane przez uczniów z własnej inicjatywy;
- analiza frekwencji
- analiza indywidualnych przypadków wychowawczych (podejmowane działania zaradcze i ich efekty);
- działalność samorządowa uczniów na terenie klasy, szkoły i poza nią;
- analiza ankiet i wywiadów kierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli;
- systematyczne omawianie realizacji programu na posiedzeniach WDN, Rady Pedagogicznej;
- wyniki badań socjometrycznych;
- sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w poszczególnych klasach
- zapisy w dziennikach lekcyjnych;
- zapisy w klasowych zeszytach pochwał i uwag;
- wymiana spostrzeżeń między nauczycielami przedmiotowymi, wychowawcami i specjalistami.

Ewaluacja działań wychowawczo-profilaktycznych zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym

1. Cel główny ewaluacji:

- Podniesienie efektywności pracy wychowawczo-profilaktycznej szkoły.

2. Cele szczegółowe ewaluacji:

- Uzyskanie informacji o przebiegu realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych.
- Poznanie ewentualnych trudności i niedociągnięć, które pojawią się w trakcie realizacji programu.
- Dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu.

3. Obiekt ewaluacji:

- Funkcjonowanie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego w środowisku szkolnym.

4. Kryteria ewaluacji:

- Zgodność efektów programu z założonymi celami.
- Zgodność z obowiązującymi przepisami.

5. Pytania kluczowe

- Które przepisy prawa oświatowego uwzględniają Program Wychowawczo- Profilaktyczny?
- Jaki jest stopień znajomości szkolnego programu wśród uczniów, nauczyciel i rodziców?
- W jaki sposób przebiega realizacja celów i zadań programu?

- Jaki oceniają przydatność i skuteczność realizowanych zadań Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uczniowie i nauczyciele?
- W jaki sposób realizacja tego programu wpływa na rozwój ucznia, jego funkcjonowanie w środowisku szkolnym i pozaszkolnym?

6. Metody zdobywania informacji:

- Analiza dokumentacji szkolnej (dzienników lekcyjnych, arkuszy ocen, zeszytów uwag).
- Badania kwestionariuszowe – ankieta i jej analiza.
- Wywiad z wybranymi osobami.
- Obserwacja.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 4 w Bełchatowie uzupełniają i uszczegółwiają następujące dokumenty:

- Statut Szkoły
- Regulamin Samorządu Szkolnego
- Kalendarz działań szkolnych

Załącznikiem do szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są roczne (lub na każdy etap edukacyjny) plany pracy wychowawców wraz z harmonogramem działań wychowawczo-profilaktycznych.

Szczegółowy plan pracy wychowawczo-profilaktycznej uzgadnia wychowawca z uczniami, ich rodzicami oraz nauczycielami uczącymi w oddziale i innymi nauczycielami-specjalistami.

PROFILAKTYKA ZDROWOTNA

Zadanie	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialna	Termin realizacji
Organizacja wycieczek i rajdów.	Rozwinięcie zainteresowań, wykształcenie prawidłowych zachowań i nawyków Ukazanie uczniom konstruktywnych form spędzania czasu wolnego.	Wszyscy nauczyciele	cały rok
Prowadzenie zajęć sportowych z uczniami, udział w zawodach sportowych	Rozwinięcie sprawności fizycznej uczniów	Nauczyciele wychowania fizycznego	cały rok

Pogadanki, prelekcje, warsztaty, przedstawienia profilaktyczne na temat zdrowego trybu życia. Profilaktyka uzależnień	Ukształtowanie prawidłowych nawyków higieniczno – zdrowotnych. „Życie bez nałogów”	Pedagog, wszyscy nauczyciele	cały rok
Współpraca z SANEPID-em – realizacja programów profilaktycznych	Zapobiegnięcie inicjacji tytoniowej, alkoholowej, narkotykowej wśród dzieci i młodzieży. Ukazanie atrakcyjności życia wolnego od nałogów Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości. Realizacja programów profilaktycznych: „Bieg po zdrowie”, „Trzymaj Formę” „Dopalaczom mówimy STOP	Pedagog, wszyscy nauczyciele	cały rok
STOP HEJT!	Kampania profilaktyczna z zakresu przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, mowie nienawiści oraz łamaniu praw dziecka. Podniesienie poziomu wiedzy uczniów z zakresu przemocy rówieśniczej, w tym jej destrukcyjnego wpływu na indywidualne oraz społeczne funkcjonowanie osób nią dotkniętych, a także wzbudzenie wśród nich zainteresowania tematyką praw dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem prawa do równości, ochrony przed przemocą, tożsamości.	Pedagog, wszyscy nauczyciele	cały rok

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE

Zadanie	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie lekcji do dyspozycji wychowawcy kształtujących postawy patriotyczne, społeczne, diagnoza wartości wyznawanych przez uczniów, kształtowanie wartości powszechnie uznawanych za pozytywne. • Cykliczne wyjścia do miejsc 	Wszyscy nauczyciele	cały rok

	<p>pamięci narodowej - Pomnik Pamięci Bełchatowian (sprawowanie opieki nad pomnikiem).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca z instytucjami związanymi z pamięcią narodową (np. Muzeum Regionalne w Bełchatowie Instytut Pamięci Narodowej) • Udział w konkursach o tematyce patriotycznej. • Udział dzieci w organizacji uroczystości szkolnych i miejskich z okazji świąt narodowych i religijnych. (np. Bełchatów Wczoraj i Dziś, Święto Niepodległości, Święto Konstytucji, Dni Patrona) • Realizacja projektu edukacyjnego, programu innowacyjnego pod hasłem „Pod polskim niebem” dla obcokrajowców. • Udział uczniów, nauczycieli i rodziców w akcjach charytatywnych na rzecz lokalnej społeczności 		
--	--	--	--